

Ügyszám: GEFO-189/5/2010
Ügyintéző: Sztankó Gyula
Telefon: 06-1-459-7819
Fax: 06-1-459-7760
E-mail: sztankogy@eh.gov.hu

FGSZ ZRT.

ÉRK: 2010. 10. 18.

UGOA1000/B-779/10

Kerekes Gyula
Csapatvezető
Január 18-án

HATÁROZAT SZÁMA: 551/2010.

Tárgy: Az együttműködő földgázrendszerre vonatkozó fejlesztési javaslat

A Magyar Energia Hivatal (a továbbiakban: Hivatal) az FGSZ Földgázszállító Zártkörűen Működő Részvénytársaság, mint Rendszerirányítói Engedélyes (8600 Siófok Tanácsház u. 5.; a továbbiakban: Engedélyes) kérelmére lefolytatott közigazgatási hatósági eljárás során meghozta a következő

HATÁROZATOT.

- I. A Hivatal az együttműködő földgázrendszerre vonatkozó Engedélyes által benyújtott 10 éves fejlesztési javaslat (a továbbiakban: javaslat) jóváhagyását a II. pont szerinti kivétellel elutasítja.
- II. A Hivatal jóváhagyja a mosonmagyaróvári központi szagosítás megszüntetését és helyette egyedi szagosító berendezések telepítését.
- III. A Hivatal elrendeli, hogy az Engedélyes a IV.-VI. pontokban foglaltak szerint a javaslatot ismételten készítse el és nyújtsa be jóváhagyásra 2011. január 31-ig.
- IV. A javaslat kidolgozásánál figyelembe kell venni a következő feltételeket:
 - a. a 2010/2011 gázévre szóló éves kapacitás-lekötésekhez a rendszerhasználóktól beérkezett, 10 évre szóló kapacitás igény előrejelzések megfelelően korrigált értékeit;
 - b. A TIGÁZ-DSO Kft. területén lévő felhasználók igény adatait az indokolásban foglaltak értelmében javítani kell.
 - c. A biztonsági készlet töltésével a csúcsonapon nem kell számolni.

1081 BUDAPEST, KÖZTÁRSASÁG TÉR 7.
1144 BUDAPEST, PF. 247.
www.eh.gov.hu

KÖZPONTI TEL.: 459-7777
KÖZPONTI FAX: 459-7766
E-MAIL: eh@eh.gov.hu

Ügyszám: GEFO-189/5/2010
Ügyintéző: Sztankó Gyula
Telefon: 06-1-459-7819
Fax: 06-1-459-7760
E-mail: sztankogy@eh.gov.hu

FGSZ ZRT:

ÉRK: 2010. 10. 18.

UGOA1000/B-779/10

HATÁROZAT SZÁMA: 551/2010.

Tárgy: Az együttműködő földgázrendszerre vonatkozó fejlesztési javaslat

A Magyar Energia Hivatal (a továbbiakban: Hivatal) az FGSZ Földgázszállító Zártkörűen Működő Részvénytársaság, mint Rendszerirányítói Engedélyes (8600 Siófok Tanácsház u. 5.; a továbbiakban: Engedélyes) kérelmére lefolytatott közigazgatási hatósági eljárás során meghozta a következő

HATÁROZATOT.

- I. A Hivatal az együttműködő földgázrendszerre vonatkozó Engedélyes által benyújtott 10 éves fejlesztési javaslat (a továbbiakban: javaslat) jóváhagyását a II. pont szerinti kivétellel elutasítja.
- II. A Hivatal jóváhagyja a mosonmagyaróvári központi szagosítás megszüntetését és helyette egyedi szagosító berendezések telepítését.
- III. A Hivatal elrendeli, hogy az Engedélyes a IV.-VI. pontokban foglaltak szerint a javaslatot ismételten készítse el és nyújtsa be jóváhagyásra 2011. január 31-ig.
- IV. A javaslat kidolgozásánál figyelembe kell venni a következő feltételeket:
 - a. a 2010/2011 gázévre szóló éves kapacitás-lekötésekhez a rendszerhasználóktól beérkezett, 10 évre szóló kapacitás igény előrejelzések megfelelően korrigált értékeit;
 - b. A TIGÁZ-DSO Kft. területén lévő felhasználók igény adatait az indokolásban foglaltak értelmében javítani kell.
 - c. A biztonsági készlet töltésével a csúcsonapon nem kell számolni.

- d. Ha valamelyik változatnál az erőművek felhasználásának csökkentésére volt szükség, a csökkentés nélküli változatot is be kell mutatni.
- e. Azon a hálózati ponton, ahol a nyomás értéke a legjobban megközelíti az adott hálózati ponton még megengedhető minimális nyomást, a nyomásérték 5 barral haladja meg a minimális nyomást a kompresszorállomások ésszerű használata mellett.
- f. Amennyiben a nemzetközi projektek feltételezett belépését megelőző időszakban a felhasználási igények teljes mértékben nem elégíthetők ki, az új erőművek felhasználását a számításokban a szükséges mértékig csökkenteni kell.
- g. a megvalósulóban lévő nemzetközi távvezetési projekteknek (Nabucco, Déli Áramlat, magyar-szlovák, magyar-horvát összekötés) a hazai távvezetékrendszerhez való térbeli és időbeni kapcsolódásának a hazai vezetékrendszer fejlesztési szükségletére való kihatását;
- h. a megvalósulóban lévő nemzetközi távvezetési projekteknek a hazai távvezetékrendszerhez való térbeli és időbeni kapcsolódásával kapcsolatos bizonytalanságokból eredő kockázatokat;
- i. az ellátásbiztonságról szóló új EK rendelet vonatkozó rendelkezéseit (amennyiben a rendelet a vizsgálat idején hatályba lép)
- j. a regionális együttműködésből adódó feladatok (piacok indokolt összekötése, indokolt ellátás-biztonsági kapcsolatok létesítése) teljesülésének kihatását a fejlesztési szükségletre;
- k. a kapacitás igény növekedés szerkezetéből adódó kockázatcsökkentési lehetőségeket;
- l. a közelmúlt fogyasztási adatait a fűtési fogyasztásigény becslésének ellenőrzéséhez;
- m. a legkisebb költség elvét;

V. A javaslatnak tartalmaznia kell

- a. azoknak a kereskedőkkel, felhasználókkal és külföldi partnerekkel kötött megállapodásoknak és egyéb dokumentumoknak (kötelező szándéknyilatkozatok) a bemutatását, amelyek a jelentős szállítási igény növekedés (beleértve a kétirányúsítások, összekötések stb. miatti növekedést is) alapját képezik;
- b. addig, ameddig az a. pont szerinti kötelező szándéknyilatkozatok nem állnak rendelkezésre, a vonatkozó fejlesztések csak feltételesen szerepelhetnek a változatokban, ugyanis sem ellátásbiztonsági, sem kereskedelemélénkítési szándék nem igazolja létesítésüket;
- c. hogy a javasolt projektek milyen arányban szolgálják a hazai ellátást és milyen arányban a nemzetközi gázforgalmat;
- d. az elvégzett érzékenységi vizsgálatok bemutatását;

- e. a fejlesztési alternatívák kockázatainak bemutatását és a kockázatok kezelésére vonatkozó javaslatokat;
- f. a fejlesztési javaslatnak tartalmaznia kell a következő változatokat is:
- i. A) változat
 - 1. A HAG vezeték teljes kihasználtsággal üzemel
 - 2. Gázévek: 2012/13, a 2013/14 és a 2014/15
 - 3. A horvát irányú tranzit a szerződés szerinti (ha van) vagy a javaslatban közölt (ha nincs szerződés) mértékű
 - ii. B) változat
 - 1. A HAG vezeték teljes kihasználtsággal üzemel
 - 2. Gázévek: 2012/13, a 2013/14 és a 2014/15
 - 3. A horvát irányú tranzit nulla mértékű
 - iii. C) változat
 - 1. A HAG vezeték 25%-os kihasználtsággal üzemel
 - 2. Gázévek: 2012/13, a 2013/14 és a 2014/15
 - 3. A horvát irányú tranzit a szerződés szerinti (ha van) vagy a javaslatban közölt (ha nincs szerződés) mértékű
 - iv. D) változat
 - 1. A HAG vezeték 25%-os kihasználtsággal üzemel
 - 2. Gázévek: 2012/13, a 2013/14 és a 2014/15
 - 3. A horvát irányú tranzit nulla mértékű
 - v. E) változat
 - 1. A HAG vezeték teljes kihasználtsággal üzemel
 - 2. a beregdaróci betáplálás teljesen kiesik és a kieső mennyiséget tárolókból (stratégiaiból is) pótolják
 - 3. Gázév: 2012/13
 - 4. Horvát irányú tranzit nulla mértékű
- VI. A számítási eredményeket hidraulikai ábrákon, az egyes vezetékszakaszokon áramló gázmennyiségeket bemutató táblázatokban, minimális szöveges értékeléssel kell bemutatni.
- VII. A Hivatal a II. pont szerinti fejlesztés elismert költséghányadát a rendszerhasználati díj megállapításánál figyelembe veszi. Az Engedélyesnek a végleges költségkalkuláció eredményét a működési engedély módosítása iránti kérelemben részletesen be kell mutatnia és indokolnia kell.

- VIII. A határozatot az Engedélyesnek a honlapján közzé kell tennie.
- IX. Az Engedélyes a 91/2007. (XI. 20.) számú GKM rendelet szerinti igazgatási szolgáltatási díjat befizette.
A Hivatalnak egyéb eljárási költség megtérítéséről nem kellett döntenie, mert az eljárás során ilyen költség nem merült fel.
- X. A Hivatal intézkedik a határozatnak a Hivatal honlapján történő közzétételéről.

JOGORVOSLAT

A határozat ellen bírósági felülvizsgálatnak van helye a közléstől (kézbesítéstől) számított 30 (harminc) napon belül, a keresetet a Fővárosi Bíróságnak címezve a Hivatalhoz kell benyújtani. A keresetnek a végrehajtásra halasztó hatálya nincs. A közigazgatási ügyekben eljáró bíróság - az ügy érdemére ki nem ható eljárási szabály megsértésének kivételével - jogszabálysértés megállapítása esetén a közigazgatási döntést hatályon kívül helyezi, és szükség esetén a hatóságot új eljárásra kötelezi, vagy a határozatot megváltoztatja.

INDOKOLÁS

Az Engedélyes a földgázellátásról szóló 2008. évi XL. törvény (GET) 82. § (2) bekezdése szerint eljárva 2009. 03. 30-án kelt, UGOB2100-K-532/2009 sz. levelével a Hivatalhoz beterjesztette a javaslatot jóváhagyásra. A Hivatal a javaslat jóváhagyását 754/2009. sz. határozatával elutasította, mert azt nem találta megalapozottnak és elrendelte a javaslatnak a határozatban foglaltak figyelembe vételével való ismételt elkészítését 2010. május 15-ig. Az Engedélyes két hét határidő hosszabbítást kért, amit a Hivatal engedélyezett. Végül az Engedélyes a 2010. május 31-én kelt, UGOB2100-K-839/2010 iktatószámú levelével az újra elkészített javaslatot benyújtotta jóváhagyásra.

A Hivatal a beterjesztett új javaslatot megvizsgálta, az alábbiak szerint nem találta eléggé megalapozottnak és ezért jóváhagyását elutasította.

A Hivatal a legkisebb költség elvének érvényesülése érdekében fontosnak tartja, hogy a fejlesztési terv a biztonságos gázellátáshoz feltétlenül szükséges és a versenypiaci kereskedők által előjegyzett igényeken alapuló fejlesztéseket javasolja, aminek elengedhetetlen feltétele, hogy a javaslat megbízható alapadatokra támaszkodjon. Tekintettel arra, hogy a vizsgálandó időszak az alapadatok vonatkozásában nagyon sok bizonytalanságot hordoz, ezt a javaslatnak is tükröznie kell, különösen, ha a javasolt fejlesztések költségvonzata jelentős és a fejlesztéseket a javaslat elfogadását követően azonnal meg kívánják kezdeni.

A Hivatal a rendelkező részben kénytelen volt megismételni 754/2010. számú határozatának egyes rendelkezéseit, mert azok teljesítése részben vagy egészen elmaradt és végrehajtásuk továbbra is indokolt.

A benyújtott javaslattal kapcsolatos rendelkezések részletes indokolása:

Az Engedélyes összesen hét fejlesztési változatot mutatott be a javaslatban, amelyek közül a 7. számú változat a tulajdonképpeni javaslat. A változatok a következők:

1. Az új erőművek kapacitásigényének biztosítása
2. Észak-déli folyosó részét képező Szlovák/magyar összekötő vezeték
3. HAG irányú kapacitásbővítés
4. Keleti betáplálás teljes kihasználtsággal
5. Nabucco vezeték csatlakozása a hazai földgázzállító rendszerhez 3 betáplálási ponttal
6. Déli Áramlat vezeték csatlakozása a hazai földgázzállító rendszerhez 3 betáplálási ponttal
7. Fejlesztési javaslat

A változatok nem épülnek egymásra, a 7. számú tartalmazza mindazt a fejlesztési igényt, amely a másik hat változatban felmerült. A koncepció ellentmondásos, hiszen ha pl. a Nabucco és/vagy a Déli Áramlat vezeték megvalósul, akkor az igények – a bemutatott 5. és 6. változat szerint - minimális fejlesztéssel kielégíthetőnek látszanak. Ennek előfordulása pedig nem zárható ki. Ugyanakkor ezek a változatok sincsenek megfelelően kidolgozva. A nem kizárható minimális fejlesztési igényű változatokkal szemben az Engedélyes a legköltségesebb megoldást javasolta, amelynek több eleme nem kellően alátámasztott.

A javaslat – Hivatal által nem elfogadható - megállapításainak forrása az alapadatok nem megfelelő feldolgozásában, illetve alkalmazásában rejlik, amit az alábbiakban részletezünk:

1. Az új tranzit igényekre vonatkozóan az Engedélyes nem mutatott be olyan dokumentumokat, amelyek a tranzitálni kívánó szállítatók elkötelezettségét igazolnák. Az ilyen tranzit igényeket és az ezekre épülő fejlesztési igényeket ezért feltételesen kellene kezelni. Jól érzékelteti ezt a szlovák-magyar összekötő vezeték esetében időközben bekövetkezett fejlemény, nevezetesen, hogy az „open season” eljárás során a vártnál sokkal kevesebb, - a minimális szint alatti - kapacításra tettek kötelező ajánlatot a szállítatók, ami miatt az egész fejlesztés – kereskedelmi célú - létjogosultsága megkérdőjelezhető.

A hasonló eshetőségek miatt a bizonytalan tranzit adatokat nem lehet határozott igény adatként kezelni. Célszerű meghatározni, hogy a szóban forgó tranzit nélkül milyen fejlesztés szükséges és azt is, hogyha a tranzit a ma ismert adatok szerint megvalósulna, akkor a szóban forgó tranzit nélküli fejlesztéshez képest milyen – a hazai ellátási szint fenntartását szolgáló - további fejlesztésekre lenne szükség és/vagy a biztosan szükséges fejlesztéseket milyen paraméterekkel kellene megvalósítani. A fejlesztési változatok ilyen meg gondolással való felépítése tenné lehetővé annak meghatározását, hogy melyek azok a fejlesztések, amelyeket a közeljövőben feltétlenül meg kell valósítani és melyek azok, amelyekről a döntést arra az időpontra kell halasztani, amikor szükségességük, illetve

kihhasználásuk egyértelművé válik. A fejlesztési javaslat minden – nemzetközi megállapodásokban vagy máshol, elvi megállapodások szintjén - felmerült, de kötelező ajánlatokkal alá nem támasztott tranzit igényt biztos alapadatként kezelt, ráadásul ezt úgy tette, hogy egymást ésszerűen kizáró fizikai szállításokat is feltételezett. Nem indokolható például, hogy a Nabucco vezeték és/vagy a Déli Áramlat vezeték megvalósulása esetén Beregdaróc-Hajdúszoboszló-Városföld-Győr-osztrák határ irányú tranzittal és horvát irányú tranzittal is számoljunk, ha ezek az „igények” nincsenek kellően alátámasztva. Tekintettel arra, hogy a tranzit szállítások olyan vezetékszakaszokat is igénybe vesznek, amelyeken hazai célú szállítás is folyik, a nem megalapozott tranzit szállításoknak a fejlesztési javaslat szerinti, azaz feltétel nélküli figyelembe vétele nem teszi lehetővé, hogy az ellátás-biztonság igazolt növelését célzó, illetve az alátámasztott kereskedelmi igények alapján szükséges fejlesztések meghatározhatóak legyenek.

Csak részben helytálló az Engedélyesnek az az érvelése, hogy a minél nagyobb tranzitszállításokra azért kell akár proaktívan is törekedni, mert a vezetékrendszer nagyobb kihasználtsága révén csökken a hazai felhasználók által fizetendő rendszerhasználati díj. A hazai felhasználók által fizetendő rendszerhasználati díj megállapításában ugyanis a tranzit szállításoknak csak az a része kerül figyelembevételre, amely hazai célra fejlesztett kapacitásokat vesz igénybe. Ez esetben valóban javul a rendszer kihasználtsága és a hazai felhasználók által fizetendő rendszerhasználati díj csökken. A tranzit szállítások többi részének kockázatát viszont az Engedélyesnek kell viselnie. Ezért írta elő a Hivatal az V.a. és b. pont szerinti feltételt.

2. Tekintettel arra, hogy a tranzit szállítási igények kielégítése jelentősen befolyásolja a vezetékrendszer fejlesztési szükségletét és arra, hogy a vezetékrendszeren a hazai célú és a tranzit szállítások fizikailag csak nagyon kevés helyen különülnek el egymástól, annak ismerete, hogy a szükséges fejlesztések milyen arányban szolgálják a külföldi felhasználók érdekeit elengedhetetlen ahhoz, hogy a hazai igények miatti fejlesztési költségeket meg lehessen határozni. A hazai felhasználókra ugyanis csak ez utóbbi költségek terhelhetők. Amiatt, hogy a Hivatal rendelkezése ellenére az Engedélyes nem mutatta be azokat a kötelező szándéknyilatkozatokat, amelyek igazolják a külföldi partnerek elkötelezettségét a javaslat szerint megvalósítandó szállítókapacitások igénybevételére, illetve az ehhez szükséges külföldi szállítókapacitások megépítésére, ez a költségmegosztás nem végezhető el korrekten és a fejlesztés ütemezésének megfelelősége sem ítélné meg. A javaslatban bemutatott piaci feltételezések a fejlesztések megtérülésének megítéléséhez e hiányosságok miatt sem elégségesek, sem megalapozottak. Ezért írta elő a Hivatal a rendelkező rész V.a. pontjában a vonatkozó kötelező szándéknyilatkozatok bemutatását.
3. Mindegyik fejlesztési változat azzal számol, hogy a biztonsági földgázkészletek töltése a tervezett teljes betárolási kapacitással folyik a téli csúcsonapon is. Az Engedélyes érvelésével ellentétben ezt egyetlen jogszabály sem írja elő és nem is ésszerű. A jogszabály szerinti téli csúcsonap (-12 °C napi középhőmérséklet) valószínűsége az elmúlt 110 év hőmérséklet adatai alapján 0,15%. Annak a valószínűsége, hogy több ilyen, vagy hasonlóan alacsony hőmérsékletű nap következik egymás után és hogy pont ilyen időszak előtt ürült le a stratégiai tároló, még ennél is lényegesen kisebb. Elsődlegesen

tehát azt célszerű vizsgálni, hogy a felhasználók csúcsnapi igényei maradéktalanul kielégíthetőek-e a rendszerrel úgy hogy közben a stratégiai tároló töltése nem folyik. Ezért írta elő a Hivatal a IV.c. pont szerinti feltételt.

4. A hidraulikai számítások eredményeit bemutató ábrák szerint a távvezetési nyomás minden hálózati ponton az indokoltnál sokkal nagyobb mértékben meghaladja az adott hálózati ponton (az ábrákon is feltüntetett) minimálisan biztosítandó nyomást. Ilyen szigorú nyomásfeltétel alkalmazása egy ritka téli csúcsnap esetében önmagában is a hálózat jelentős túlméretezéséhez vezethet. Ezért írta elő a Hivatal a IV.e. pont szerinti feltételt.
5. Az Engedélyes általában helyesen korigálta a rendszerhasználók által megadott, a tavalyinál lényegesen realisabb kapacitás igény adatokat. A TIGÁZ-DSO Kft. területén ellátott felhasználók napi igénye viszont kb. 3-4 M m³/nap-pal való alulbecslést mutat. Erre az alacsony csúcskihasználási óraszám adatok és a bemutatott tény fogyasztási adatok, valamint a trend függvényről leolvasható értékek irányítják rá a figyelmet. A hasonló hibák előfordulásának elkerüléséhez fontos a közelmúlt fogyasztási adatainak figyelembe vétele a korrekciók elvégzésénél. A jelentős eltérés miatt írta elő a Hivatal a javítás elvégzését a IV.b. pontban és a tény adatok hasznosítását a IV.l. pontban. A számításokhoz továbbra is a 2010/2011 gázévre szóló éves kapacitás-lekötésekhez a rendszerhasználóktól beérkezett, 10 évre szóló kapacitás igény előrejelzések megfelelően korigált és az előbbiek szerint javított értékeit kell használni, mert frissebb előrejelzések csak 2011 februárja után fognak rendelkezésre állni, a legsürgősebb fejlesztések meghatározása ezeknek a friss adatoknak a feldolgozásáig nem várhat. Ezért írta elő a Hivatal a IV.a. pont szerinti feltételt. Ha valamely változatnál az erőművek felhasználásának csökkentésére volt szükség, a csökkentés nélküli változat megismerése a helyzet értékelését nagyban elősegíti. Ezért írta elő a Hivatal a IV.d. pont szerinti feltételt.
6. Ahhoz, hogy a Hivatal a – hazai és külföldi felhasználók közötti - keresztfinanszírozás elkerülését biztosító rendszerhasználati díjakat tudjon megállapítani és az árhatóság számára javasolni, szükséges annak meghatározása, hogy milyen fejlesztések lennének szükségesek kizárólag a hazai felhasználók ellátása céljából. A javaslat nem mutat be ilyen – új tranzit nélküli – változatot. Egy ilyen változatnak biztosítania kell, hogy akár az Ukrajna, akár az Ausztria felőli betáplálás piaci ok vagy ellátási zavar miatti jelentős csökkenése vagy kiesése esetén az ország nyugati, illetve keleti fele is biztonságosan ellátható maradjon, ha van elegendő forrás. A korábbi években ugyanis előfordult, hogy a HAG vezetéken a betáplálás jelentősen visszaesett a beregdaróci betáplálás javára és akkor veszélybe került a Dunántúl ellátása a kelet-nyugati átszállítási kapacitások szűkössége miatt. A piaci helyzet változása magával hozhatja, hogy ez megismétlődik, ezért a hazai ellátást bemutató változatnak az erre alkalmazandó megoldást is tartalmaznia kell. Ezért írta elő a Hivatal a V.c, d. és f. pont szerinti feltételt.
7. A benyújtott javaslat a hazai vezetérendszer jelentős átalakítását (a fejlesztés becsült költsége 256 milliárd Ft) irányozza elő és jóváhagyása esetén az Engedélyes azonnal jelentős fejlesztéseket indítana el, amely jelentős nyomást gyakorolna a hazai felhasználók által fizetendő végfelhasználói árakra.

A Hivatal álláspontja, hogy a javaslat nem veszi kellően figyelembe az alapadatokban – fent ismertetett - meglévő bizonytalanságokat.

A felhasználói igény adatokban meglévő bizonytalanságok indokolják *több fejlesztési alternatíva kidolgozásának szükségességét* és *egyes fejlesztési döntések későbbi időpontra halasztását*. A fejlesztési alternatívák mindegyikének tartalmazniuk kell azt az alapfejlesztést, amelyet a rendelkezésre álló adatok ismeretében mindenképpen el kell végezni, az esetlegesen szükséges további fejlesztést pedig feltételesen, az ezekről való döntés várható időpontjának megjelölésével. A várható döntési időpontok kijelölik annak a határidejét, ameddig az egyes fejlesztések megvalósítását el kell halasztani az esetleges indokolatlan felhasználói többlet terhek elkerülése érdekében. A halasztásra a felhasználás szerkezetéből adódó alább ismertetett tartalékok adnak lehetőséget.

Mint azt fentebb már említettük, az egyik lehetőség a felhasználás csökkentésére, hogyha a leghidegebb napokban eltekintünk a stratégiai tároló töltésének szükségességétől.

A másik lehetőség annak figyelembevétele, hogy az 50 MW-nál nagyobb teljesítményű gáztüzelésű erőműveknek rendelkezniük kell 16 napra elegendő alternatív tüzelő anyag készlettel. Jelenleg ezeknek az I. korlátozási kategóriába tartozó erőműveknek a teljesítmény lekötése meghaladja a 16 M m³/nap-ot, az új erőművéké a javaslat szerint 7,6 M m³/nap lesz 2012/13-ra. Tehát a kritikus napokban maximum 23,6 M m³/nap teljesítmény szabadulhatna fel csupán azzal, hogy ezek az erőművek alternatív tüzelőanyagra váltsanak át.

A kritikus napokra így felszabadítható teljesítmény összesen 33,6 M m³/nap.

A javaslat szerint a hazai szállítatók által a betáplálási pontokra benyújtott igények 12 M m³/nap-pal nőnek a vizsgált időszakban, míg a tranzit igények 12,5 M m³/nap-pal.

A meglévő betáplálási pontok kapacitása a fejlesztés révén 22,1 M m³/nap-pal nőne.

A kritikus napokra felszabadítható teljesítmény jelentheti azt a tartalékot, amelynek figyelembe vételével egyes fejlesztések biztonsággal elhalaszthatók addig az időpontig, amíg megalapozott döntés alapján válnak megvalósíthatóvá. Ezért írta elő a Hivatal a IV.c., IV.f. és IV.k. pont szerinti feltételt.

8. Az Európai Unió belső gázpiacának fejlődése egyre inkább megköveteli a regionális együttműködéshez, a piacok összekapcsolásához és a regionális ellátás-biztonság fokozásához szükséges fejlesztések elvégzését. A javaslat kiterjed ilyen fejlesztésekre, de az alapadatok realitása megkérdőjelezhető. A szállítási lehetőségek kétirányúvá tételének olyan kötelező megállapodáson kell alapulnia, melyben azok a piaci szereplők, akiknek a fejlesztés az érdekét szolgálja, vállalják a miattuk keletkező fejlesztési költségek megfizetését és rögzítik a részükre biztosítandó kapacitásokat és igénybevételük feltételeit. Az Engedélyes ilyen szándéknyilatkozatokat, illetve előzetes megállapodásokat nem mutatott be. Ezért írta elő a Hivatal a IV.i. és j., valamint az V.a. és b. pont szerinti feltételt.

9. A fenti bizonytalanságokra és a javasolt fejlesztések igen magas költségvonzatára (és ezáltal a végfelhasználói árakra gyakorolt nyomásra) tekintettel az Engedélyesnek

legalább jeleznie kell a kockázatokat, de az is joggal várható el, hogy alternatív megoldásokat vessen fel és dolgozzon ki a kockázatok ésszerű szintre csökkentéséhez. Ezért írta elő a Hivatal az érzékenységi vizsgálatok, a kockázatok bemutatását és a kockázatkezelésre vonatkozó javaslatok benyújtását a rendelkező rész IV. g., h. és k., valamint V.d. és e. pontjában és hangsúlyozta ki a legkisebb költség elve figyelembe vételének fontosságát a rendelkező rész IV.m. pontjában. (Az indokolási rész 7. pontjában szereplő megfontolások rámutatnak azokra a jelentős tartalékokra, amelyek lehetővé tehetik a költséges fejlesztésekről való döntés elhalasztását arra az időpontra, amikor a bizonytalanságok elfogadható szintre csökkennek.)

10. Az Engedélyes 2010. április 6-án kelt, UGOA1000-K-93/2010. iktatószámú levelében kérte földgázszállítási működési engedélye módosítását. A kérelem szerint Városföld és Százhalombatta között egy DN1000 PN75 vezeték létesülne. A Hivatal megállapította, hogy a kérelemben bemutatott fejlesztés szükségessége és tervezett kialakításának megfelelősége csak a teljes földgázrendszer fejlesztési igénye alapján ítéltető meg, mert egy ilyen vezeték – méreténél fogva - jelentős részét képezi a javaslatban javasolt hálózatfejlesztésnek. A hálózat meglévő vezetékeit figyelmen kívül hagyva ugyanis a tervezett MOL-CEZ erőmű egy DN400 PN75 méretű vezetékkel is ellátható lenne. A kérelemben – és a javaslatban is – szereplő vezeték a tervezett MOL-CEZ erőmű igényének közel 15-szörösét képes Százhalombattára szállítani. E megfontolás alapján a kérelem elbírálását a Hivatal a javaslat elbírálásáig felfüggesztette.

A javaslatban bemutatott 5. és 6. fejlesztési változat szerint a vezetékre nem is lenne szükség. A Hivatal úgy véli, hogy a vezeték méreteinek meghatározásakor az Engedélyes azt tartotta szem előtt, hogy a vezeték a jövőben az előkészítési fázisban lévő ún. Észak-Déli folyosó része és/vagy a Beregdaróc-Városföld-Győr vezeték része lehet. Mint fentebb részleteztük, ez a feltételezés nem kellően alátámasztott, illetve az utóbbi vezeték szükségessége nem bizonyított.

Az Engedélyes 2010. április 6-án kelt, UGOA1000-K-91/2010. iktatószámú levelében kérte földgázszállítási működési engedélye másik módosítását is. A kérelem szerint Városföld és Drávaszerdahely között egy DN800 PN75 vezeték létesülne. A Hivatal megállapította, hogy a kérelemben bemutatott fejlesztés megvalósulása az egész szállítóvezeték rendszer kialakítását és fejlesztési költségét lényegesen befolyásolja, szükségessége és tervezett kialakításának megfelelősége csak a teljes földgázrendszer fejlesztési igénye alapján ítéltető meg.

Az Engedélyes a Hivatal rendelkezése ellenére sem mutatta be a vezeték szükségességét alátámasztó elkötelezettségeket bemutató szerződéseket, ezért a tranzit szállítási igény csak feltételesen vehető figyelembe. A horvát partnereknek nemcsak a vezeték kapacitás lekötésére kell kötelező ajánlatot tenniük, hanem a vezeték horvátországi folytatásának megépítésre is ahhoz, hogy a tranzit szállítással megalapozottan számolni lehessen.

Nem derül ki a javaslatból, hogy milyen azonnali fejlesztésre van szükség a hazai felhasználók maradéktalan ellátása érdekében úgy, hogy a Dunántúl ellátása zavartalan legyen a HAG vezeték alacsony kiterheltsége esetén is, vagy ha kizárólag a HAG

vezetéken át érhető el importforrás. (A fentiek alapján, a téli csúcsonapon nem kell számolni a stratégiai tároló töltésével, a horvát irányú tranzitot pedig feltételesen kell figyelembe venni.) Szükség lehet-e ehhez egy Városföld-Százhalombatta vezetékre és városföldi kompresszorállomás bővítésre, és ha igen, akkor milyen paraméterekkel. Az is kérdéses, hogy a horvát irányú tranzit későbbi megindulása vagy elmaradása milyen további tartalékot jelent a fejlesztések ütemezéséhez. Ennek tisztázására és egyúttal a működési engedély módosítása iránti kérelmek elbírálásához rendelte el a Hivatal, hogy a fejlesztési javaslat tartalmazza a rendelkező rész V.f. pontja szerinti vizsgálatok eredményét is.

11. A javaslatban bemutatott hidraulikai számítások gyorsabban áttekinthetőek, az esetleges hibák eredményesebben kiszűrhetőek, ha a számítások eredményét az Engedélyes a benyújtott javaslatban is használthoz hasonló hidraulikai ábrákon mutatja be, de úgy, hogy az egyes vezetékszakaszok térfogatáramát bemutató táblázatokat is mellékel. A javaslat kiértékelési időigényét ez a megoldás jelentősen csökkentheti, ezért írta elő a Hivatal ennek alkalmazását és a minimális szöveges értékelés mellékelését a rendelkező rész VI. pontjában.
12. A Hivatal indokoltan találta, hogy a mosonmagyaróvári központi szagosító helyett egyedi szagosító berendezések telepítésére kerüljön sor, mert ez a fejlesztés lehetővé teszi a HAG vezeték és a hozzá kapcsolódó hazai vezetékek jobb kihasználását, a nyugati import lehetséges mértékének 20%-os növelését költségesebb vezetéképítés nélkül. A VII. pontban a fejlesztés indokolt költségének elismerése mellett döntött, mert a fejlesztés túlnyomórészt a hazai felhasználók ellátásának javítását szolgálja. A fejlesztés teljes költségére vonatkozóan a javaslat csak előzetes, becsült adatot tartalmaz, melynek pontosítására a működési engedély módosítása iránti kérelem benyújtásáig sor kerül. Ezért írta elő a Hivatal a végleges költségkalkuláció eredményének a működési engedély módosítása iránti kérelemben való bemutatását és indokolását.

A fenti 1-10. pontokban részletezett hiányosságok miatt a Hivatal a javaslatot nem találta megalapozottnak a javasolt fejlesztések többsége tekintetében, így azok szükségességét és elismerhető költségét sem tudta megállapítani, ezért a javaslatot elutasította és újbóli elkészítését és jóváhagyásra történő benyújtását írta elő.

A Hivatal ezen határozat jogerőre emelkedését követően, a rendelkező rész II. pontja szerint elfogadott fejlesztés megvalósítása érdekében, fejlesztési tervet ad ki a GET 83. § (1) bekezdés alapján.

A Hivatal jelen határozatot a 127. § *kb*) pontjában és a GET 82. § (2) bekezdésében foglalt hatáskörében eljárva és a GET 83. § (1) bekezdése, valamint a hivatkozott jogszabályok alapján hozta meg.

A Hivatal az ügyintézési határidőt 2010. augusztus 27-én kelt, GEFO 189/4/2010. iktatószámú levelében foglaltak szerint, a Ket. 33. §-ának (7) bekezdése alapján, az ügy

bonyolultságára tekintettel, 22 munkanappal meghosszabbította. Így a határidő leteltének napja: **2010. 09. 30.** A Hivatal az ügyintézési határidőt nem lépte túl.

Az eljárási költségről a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (továbbiakban: Ket.) 72. § (1) dd)-de) pontjai alapján kellett rendelkezni.

A Ket. 100. § (1) bekezdés d) pontja a Hivatal határozatával szemben kizárja a fellebbezést és a Ket. 109. § (3) bekezdése a határozat bírósági felülvizsgálatát teszi lehetővé. A keresetindítás határideje a Ket. 109.§ (1) bekezdésén alapszik.

A határozat közzétételére a GET 127. § v) pontja alapján kerül sor.

Budapest, 2010. szeptember 30.

Horváth Péter
elnök

Kapják:

FGSZ Zrt., mint rendszerirányítói engedélyes	1 példány
Hivatal, Gázengedélyezési és Felügyeleti Osztály	1 példány
Hivatal, irattár	1 példány